

gógus dolga. Érdekes ötlet az utolsó fejezetben a *Monológok lányoknak* (133) / *fiúknak* (137). Ezeket a szövegeket a címlapon ajánlott korosztályból inkább az idősebb gyerekeknek javaslom.

A *Drámázzunk!* című kötetet bátran ajánlom angoltanító óvopedagógusoknak, tanítóknak, nyelvtanároknak – és a dráma felé nyitott, nem nyelvszakos pedagógusoknak is.

Árva Valéria

Illés Éva – Rády Annamária Szóbeli feladatok angol középfokú nyelvvizsgára

Budapest: Akadémiai Kiadó, 2012. 135 p.
ISBN: 978-963-0592-47-5

A nyelvtanítás és a nyelvvizsgák kapcsolata igen bonyolult és sokrétű. Legtöbbször a vizsgák diktálnak, és a nyelvtanítás igazodik. Azonban fordítva is igaz: a gyakorlatiasabb nyelvtudás igénye és a korszerű nyelvtanítás is némiképp hat a vizsgákra – gondoljunk csak az utóbbi idők kommunikatív és kompetenciaalapú változásaira. A szóbeli nyelvvizsga különösen a figyelem középpontjában áll, sokszor félnek tőle a diákok, kevésbé „megfogható”, mint az írásbeli, és talán magasabb a szerencsefaktora a köztudatban. Mi, felkészítő tanárok pedig újabb és újabb anyagok után kutakodunk, hogy eloszlassuk a sok tévhitet, és minél jobban felvértezzük tanulóinkat a rájuk váró megmérettetésre. Hiszen ilyenkor mindig egy kicsit a tanár is vizsgázik!

Ezért is vettem örömmel kézbe az Akadémia Kiadó új könyvét, mely a középfokú angol nyelvvizsgák szóbeli részére való felkészülésben nyújt segítséget. Üde, színes borítóján a ’virtuális melléklet’ címke különösen modern és ígéretes anyagot sejtet. Az igazi meglepetés azonban, amely egyedülállóvá teszi ezt a könyvet a nyelvvizsgakönyvek piacán,

az, hogy nemcsak egyfajta nyelvvizsgára készíti, hanem – ahogy a bevezetőben a szerzők is kiemelik – *többféle* vizsgarendszer szóbeli vizsgájára lehet felkészülni belőle. Amolyan öt az egyben, ami igazán diák- és tanárbarát megoldásnak tűnik! Mivel nemcsak felkészítő nyelvtanárként, hanem szóbeli vizsgáztatóként is érintett vagyok, így ezt a könyvismertetést is kettős szerepben, amolyan dupla szemüvegen keresztül írom. Az első benyomások után következzenek a részletek.

Belelapozva rögtön feltűnik a könyv jól áttekinthető, világos szerkezete, melyhez nagyban hozzájárulnak a színes oldalak és a jól választott fotók, illusztrációk. A szerzők négy fő részre osztották a könyvet. Az első, *Bevezető beszélgetések* című részben az általános témákhoz kapcsolódó két, egyoldalas, kidolgozott párbeszédet találunk (10–11) tipikus bemelegítő kérdésekkel és hasznos nyelvi fordulatokat is tartalmazó frappáns válaszokkal. A második, legterjedelmesebb fejezet *Témakifejtés* címmel a 13 fő témakört dolgozza fel, szemléletes képekkel. Egy-egy témakörön belül több kidolgozott témát találunk. Igen hasznos a hozzájuk kapcsolódó legfontosabb szavak és kifejezések jegyzéke. Minden témakört három szempontból járnak körbe a szerzők. Az önálló tanulást, illetve a felkészülés finisében a próbavizsgázást segítik azok az egyre nehezedő sorrendbe szerkesztett, logikusan összegyűjtött ellenőrző kérdések, melyek lezárják az adott témakört. A szerzőpáros alapos kutatómunkáját és az ügyes válogatást dicséri, hogy a kötetben található szövegek valóban frissek, „életszagúak”, hiszen többnyire internetes forrásokból származó írások feldolgozásai. A könyv egyik legötletesebben kidolgozott része a világ gyors változásaira érzékeny *Kommunikáció* témakör: a szokásos, hagyományos témákon kívül megemlíti a nyelvtanulást, a többnyelvűséget, a telefonok fejlődésének történetét is, majd rátér a mobiltelefonokra. Nemcsak kivesézi az internetalapú kommunikációt, okos érvekkel nevel és tanít, de még az egyetemi e-learning kurzusokra is kitér (72–74).

A legtöbb nyelvvizsgatípusban központi szerep jut a szituációs gyakorlatoknak, ahol életszerű helyzetet vagy problémát kell a vizsgázónak párban, illetve a vizsgáztatóval folytatott párbeszédben megoldani. A könyv harmadik fejezete témakörönként általában egy-két kidolgozott szituációt ad közre, majd további megoldandó feladatokat közöl. A negyedik fejezet *Szövegalapú véleménykifejtés* címmel vitatkozni és érvelni tanít. Először három rövid oldalon közreadja az ehhez szükséges legfontosabb szófordulatok és kifejezések listáját, mely rendkívül jó válogatás, tipográfiaiailag is jól szerkesztett, így könnyen áttekinthető (116–118). Az érdekfeszítő, sőt provokatív címmel ellátott mintaszövegeket öt kidolgozott párbeszéd, amolyan mintavita követi, és további öt szöveget is kínál a könyv önálló feldolgozásra. Ezeknek a szövegeknek sajnos nem elérhető az audioanyaga, de a könyv első két fejezetének szövegei mind meghallgathatóak a virtuális mellékletben, sőt a kiadó weboldaláról – a könyvben található egyedi regisztrációs kóddal belépve – le is tölthetőek. Az élethosszig tartó tanulás korában mindez fontos tananyag-készítési szempont, és rendkívül hasznos azoknak a tanulóknak, akik önállóan szeretnének készülni a szóbeli nyelvvizsgára.

Gazdag, hiánypótló és naprakész. Ezzel a három jelzővel ajánlom ezt a könyvet azon kollégák figyelmébe, akiknek fontos, hogy tanítványaik minél magabiztosabban, jól felkészülten menjenek az angol szóbeli nyelvvizsgára.

Fischer Andrea

Kontra Miklós – Németh Miklós – Sinkovics Balázs (szerk.)

Elmélet és empiria a szociolingvisztikában

Válogatás a 17. Élőnyelvi Konferencia előadásából, Szeged, 2012. augusztus 30-tól szeptember 1.

Budapest: Gondolat Kiadó, 2013. 562 p.
ISBN: 978-963-6934-95-8

A dialektológia és a szociolingvisztika határterületén születő élőnyelvi kutatások konferenciái inspiráló előadások és érdekes találkozások színhelyei. Kiemelkedő szerepet játszanak a határon innen és túl tevékenykedő kutatók kommunikációjában és a fiatalok szakmai szocializációjában. Ez a barátságos légkör jellemezte a 2012-es szegedi konferenciát, jól érzékeltetik ezt a kötetben látható fényképek is.

Az előadók és a témák sokszínűsége azonban nem könnyíti meg a recenzens munkáját. A kötet írásai között egyaránt megtalálhatóak a többé-kevésbé ügyesen megírt apróságok, illetve egy-egy kutatói életmű lényegi összegezései, a szerkesztési elveknek megfelelően azonos hosszúságúra-rövidségeire nyújtva-vágva. Az ismertetésben udvariassági alapon kaphatna mindenki egy-két szót vagy mondatot, ez azonban nem lenne méltó sem a kötethez, sem magához a tanácskozáshoz. Én a másik – szubjektív, akár udvariatlannak is nevezhető – utat választom: témakörönként csak a számomra fontos, új gondolatokat tartalmazó írásokkal kapcsolatos észrevételeimet közlöm.

Cseresyési László *Szabályok és véletlenek* című plenáris előadásában megkérdőjelezte az elméleti és az alkalmazott nyelvtudomány dichotómiáját, mely a hazai szakmai gondolkodásban feloldhatatlannak tűnik. A szerző joggal utal arra, hogy az adott nyelv grammatikájának zárt rendszerként való elemzése, s annak a nyelvhasználattal mint véletlenek uralta kaotikus gyakorlattal történő szembeállításávalójában az úgynevezett alkalmazott (nyelv)tudományt (és annak művelőit) zárja